

PAPER DETAILS

TITLE: GEÇMİSTEN GÜNÜMÜZE ASALA VE PKK TERÖR ÖRGÜTÜ ARASINDAKİ İLİSKİNİN
İNCELENMESİ

AUTHORS: Dervis ÇANAKÇI

PAGES: 1-14

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2864338>

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ASALA VE PKK TERÖR ÖRGÜTÜ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

EXAMINING CONECTION BETWEEN THE PKK AND ASALA AS A TERRORIST ORGANIZATION FROM PAST TO PRESENT

Derviş ÇANAKÇI¹

ÖZET

1960 tarihinden itibaren birçok ülke dünya da yaşanan gençlik hareketlenmelerinden etkilenmiştir. Bu durumdan Türkiye, Fransa, Almanya, İtalya, Yunanistan gibi birçok Avrupa ülkesinin de etkilendiğini söyleyebiliriz. Ülkemizde de benzeri gençlik olayları görülmeye başlanmış ve masumane öğrenci olayları şeklinde başlayarak şiddeti tırmandırmıştır. Bu bağlamda, ülkemizde gençlik örgütlenmeleri adı altında Marksist Leninist ideolojiyi barındıran ayrılıkçı ve bölücü örgütler oluşmaya başlamıştır. Bunlardan bir de 1970’li yıllarda örgütlenmeye başlayan PKK (Kürdistan İşçi Partisi) terör örgütü olmuştur.

ASALA terör örgütü de, 1970’li yıllarda Lübnan’da kurulmuş ve faaliyetlere başlamış, İspanya, Fransa, Lübnan, İsviçre, Türkiye vb. birçok ülkede terörist faaliyetler yürütmüştür. Ülkemizin birçok ülkede bulunan diplomatik temsilciliklerimize saldırılarda bulunmuş ve 40 yakın temsilcimizi şehit etmişlerdir. Eylemlerinde suikast ve bombalama tarzı eylemler tercih etmiştir.

Bu iki örgüt ideolojik olarak Marksist Leninist ideolojiyi benimsemiş, örgütsel yapıları ve eylemselliklerinin birbirine benzeştiği görülmektedir. Bu çalışmada, açık kaynak bilgileri doğrultusunda tarihsel süreç içerisinde faaliyet yürüten terör örgütlerinden PKK ve ASALA terör örgütü arasında ilişkiye değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: ASALA, PKK, Marksist Leninst, Osmanlı, Şiddet

¹ Doktora Öğrencisi, Ankara Hacıbayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yakınçağ Tarihi Anabilim Dalı, e-mail: derviscanakci06@gmail.com

ABSTRACT

Since 1960, many countries in the world history have been affected by youth movements. In this situation, we can show many European countries such as Turkey, France, Germany, Italy and Greece as an example. Youth events started to be seen in many places in our country and the movements that started as innocent student events increased the violence. In this context, separatist and separatist organizations that embody the Marxist-Leninist ideology began to form under the name of youth organizations. One of these was the PKK (Kurdistan Workers Party), which started to organize in the 1970s, and became a terrorist organization.

The ASALA terrorist organization was also established in Lebanon in the 1970s and started its activities, Spain, France, Lebanon, Switzerland, Turkey, etc. carried out terrorist activities in many countries. They attacked our diplomatic representations in many countries and killed nearly 40 of our representatives. He preferred assassination and bombing-style actions in his actions.

These two organizations adopted the Marxist-Leninist ideology as an ideology, and it is seen that their organizational structures and activities are similar to each other. In this study, the relationship between PKK and ASALA terrorist organization, which are among the terrorist organizations that have been operating in the historical process in line with open source information, is mentioned.

Keywords: ASALA, PKK, Marxist-Leninst, Ottoman, Violence

1. Giriş

Türk-Ermeni ilişkilerini tarihsel süreç içerisinde incelediğimizde Türklerin Anadolu'ya yurt edinmeleri ile başlamış ve uzun yıllar problem olmadan devam etmiştir. Osmanlı Devletinin hüküm sürdüğü dönemde de yılarca Türklerin yönetimi altında rahat bir yaşam sürerek yaşamlarına devam ettirmiştir. Ermeniler Türklerle beraber yaşamış, kültürel etkileşim içerisinde bulunarak, Osmanlı devleti tarafından sadık millet unvanını almıştır².

18'nci yüzyılın sonlarından itibaren Rusya, İngiltere ve Fransa gibi dönemin güçlü devletlerinin gayrimüslimlerin haklarını savunmak bahanesiyle Osmanlı devletinin iç işlerine müdahale etmeleri sonucunda gayrimüslimleri ayaklandırmış ve bunun sonucunda Osmanlı Devleti birçok sorunlarla karşılaşmıştır. Bu sorunların başlangıcı, 1774 yılında yapılan Küçük Kaynarca antlaşmasıyla Rusların Osmanlı devletinde yaşayan Ermeniler üzerinde bu hakkı elde etmesi örnek olarak verilebilir. Daha sonraki yıllarda 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı da gayri Müslimlere geniş hak ve yetkiler vermiştir. Ermeni olaylarının uluslararası nitelik kazanması 1877-1878 yılında imzalanan Ayastefanos ve 13 Haziran 1878'de imzalanan Berlin antlaşmasıdır.

Ermeni olayları, Osmanlı'da büyük ölçüde batılı ülkelerin politikalarını elde etmek için araç olarak kullanılmış ve sosyal ve siyasi yönden de desteklenmiştir. Osmanlı devletinde patlak veren olaylar özellikle bazı bölgelerde yoğunlaşmış ve bazı Ermeni çevrelerince isyan ve olaylar yürütülmüştür.

2. Ermeni Faaliyetlerinin Tarihsel Gelişimi

1800'lü tarihlerin sonunda Ermeni sorunu eylemlere dönüşmüş ve birçok bölgede isyan, ayaklanma, silahlı eylemler görülmeye başlanmıştır. Bu bağlamda 1882 ile 1904 tarih aralığında 38 adet³ Ermeni isyanı ve terörü meydana gelmiştir.

21 Temmuz 1905 yılında ikinci Abdülhamid'e yapılan saldırı Ermeni terör faaliyetlerinden sadece birisidir. Bunu daha sonra Osmanlı ordusuna saldırı ve bölgede yaşayan insanlara yönelik acımasız ve yoğun şiddet içeren eylemler izlemiştir⁴. Özellikle

² Ekrem Yaşar Akçay, "Ermeni Sorununun Tarihsel Gelişimi ve Son Ermeni Açılımı", Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi, 4, 2011, s.20.

³ <https://www.setav.org/5-soru-abd-baskani-bidenin-sozde-ermeni-soykirimi-ifadesinin-siyasi-ve-hukuki-anlami/> Erişim Tarihi:12.03.2022

⁴ Yavuz Cankara, Ercan Karakoç, ASALA Terör Örgütü ve Ermeni Terörü, Ermeni Araştırmaları 1.Ermeni Türkiye Kongresi Bildirileri, C:2, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, s.1

İstanbul'da ekinliği olan Taşnaksutyun ve Hınçak Partilerinin ayrılıkçı faaliyetleri yönlendirmesi, desteklemesi üzerine⁵ Osmanlı Devleti kendisine isyan eden Ermenileri engellemek ve kontrol altına almak için bir dizi kararlar almıştır.

Bu bağlamda Osmanlı yönetimi, 24 Nisan 1915 tarihinde, bu faaliyetleri yürüten Ermeni Komitelerini kapatma kararı aldı ve suçlu bulunan 2345 kişi ise tutuklanmıştır. Bu alınan karar bazı Ermeni çevrelerini durdurmaya yetmemiş, savaş bölgelerinde bulunanların faaliyetlerine son bulması için 27 Mayıs 1915'te Tehcir Kanunu çıkarılmıştır⁶. Tehcir kanunu kapsamına Erzurum, Van, Bitlis, Adana, Halep, Maraş civarındaki Ermeniler dâhil edilmiştir. Buradan çıkarılan Ermeniler Musul'un güney kısmı, Zor, Urfa, Suriye'nin doğu kısmı ile Halep'in doğu ve güneydoğusuna gönderilmiştir⁷.

Dönem içerisinde katliam ve isyan faaliyetlerini yürüten ilk Ermeni Terör örgütü Taşnak'ların da içerisinde olduğu Nemesis adlı örgüttür. Bu örgütün amacı Ermeni halkını örgütleyerek Osmanlıya karşı isyana teşvik ederek ayrı bir devlet kurmak olarak belirlemiştir. 1923 yılından sonra bu örgüt faaliyetlerini artırmıştır. Örgütün gerçekleştirdiği ilk eylem bir Ermeni tarafından 15 Mart 1921 yılında dönemin İçişleri Bakanı olan Talat Paşa'yı Berlin'de suikast düzenlemek olmuştur⁸. 6 Kasım 1921'de eski Sadrazam Said Halim Paşa Roma'da, Cemal Paşa 21 Temmuz 1922'de Tiflis'te öldürülmüştür⁹.

Ermeni komiteciler Nisan 1925 ve Mayıs 1927 tarihlerinde Mustafa Kemal Atatürk'e de suikast tarzı eylem gerçekleştirmiş ve sonuç alamamışlardır. Yapılan bu eylemlerle ilgili Türkiye'de bulunan İngiliz Elçisi suikastın sebebinin Türk dış politikasının özellikle Avrupa ülkeleri ile olumlu seyretmesi SSCB'yi rahatsız ettiği için meydana geldiğini ifade etmiştir¹⁰.

Bu tarihlerden itibaren Türkiye Cumhuriyeti devletine karşı 1965 yılına kadar çok fazla Ermeni terörü meydana gelmemiştir. Bazı Ermeni çevrelerince 24 Nisan tarihi temel alınarak 1965 yılında ABD, Fransa, Yunanistan, Lübnan ve Erivan'da bilinçli bir şekilde Türkiye aleyhine yalan yanlış bilgiler çerçevesinde propaganda çalışmaları yürütülmüştür. 1973 tarihinden

⁵ Nurhan Aydın, Asılsız Soykırım İddiası ve Ermeni Terörü, <https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/AYDIN-Nurhan-ASILSIZ-SOYKIRIM-%C4%B0DDASI-VE-ERMEN%C4%B0-TER%C3%96R%C3%9C.pdf>, Erişim Tarihi: 20.12.2020

⁶ Abdullah Manaz, Türkiye'ye Yönelik Terör Odakları, İstanbul, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006, s. 12

⁷ <http://www.ermenisorunu.gen.tr/turkce/tehcir/index.html>, Erişim Tarihi: 20.12.2020

⁸ Elvin Abdurahmanlı, ASALA Terör Örgütü Nasıl Ortaya Çıktı, Terör Faaliyetlerinin Amacı, Uluslararası sosyal Bilimler Dergisi, C:2 S:1, 2019, s.60.

⁹ Emin Demirel, Terör, İstanbul, IQ Yayıncılık, 2007, s.21

¹⁰ Elvin Abdurahmanlı, a.g.m.,s.60.

itibaren başlayan terör eylemleri diplomatik temsilciliklere yönelik sabotaj, suikast ve saldırı tarzında yürütülmüştür.

Ermeni terör eylemlerine maruz kalan ülkeler Fransa, İsviçre, İtalya ve Lübnan'dır. Yunanistan, Rusya, Portekiz, Kanada, İspanya, İngiltere, Almanya, Danimarka, Belçika, Avusturya, Hollanda, Avustralya, İran ve Irak gibi ülkelerde de çok fazla eylemler gerçekleştirilmiştir¹¹.

ABD'nin Santa Barbara kentinde Ermeni kökenli Kaliforniyalı Geourgen Yanikian tarafından 20 Ocak 1973 tarihinde Türkiye Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demir'e karşı yapılan saldırı Türk diplomatlara yönelik yapılan ilk saldırı olmuştur¹².

ASALA'nın gerçekleştirdiği eylemlerin tarzı, suikast, patlayıcı ve rehin alma şeklinde olduğunu görmekteyiz. Saldırıları Türk Büyükelçiliklerine, evlerine, işyerlerine ve araçlarına yönelmiştir. Diplomat, iş adamı, güvenlik görevlisi 41 Türk vatandaşımızı şehit etmiştir.

ASALA, hedef olarak Türkiye'yi belirlemesine rağmen Türkiye'de sadece 2 eylem yapmıştır. Bu eylemler 1982 yılında Esenboğa ve 1983 yılında Kapalıçarşı baskınlarıdır. Türkiye'de eylemlerin sınırlı kalmasından en önemli etken Türkiye'deki Ermenilerden eleman temin edememesidir¹³.

20 Ocak 2021 tarihinde kuruluşunun 46'ncı yıl dönüm nedeniyle yaptığı açıklamada ASALA; Ermenistan ve Azerbaycan arasında yaşanan Karabağ savaşındaki yenilginin nedenlerini Ermenistan devletinin uyguladığı sosyal, siyasi, ekonomik ve savunma politikalarındaki yanlışlıklara bağlamış ve bunların tekrar eski güç dengesine gelebilmesi için ASALA terör örgütünün yeni bir faaliyet stratejisi geliştirmesi gerektiğini belirtmiştir¹⁴. Bu açıklamadan sonra örgütün tekrardan eylemlere başlayabileceği yönünde kanılar oluşmuştur.

3. ASALA Terör Örgütünün Amacı ve Örgütlenmesi

ASALA terör örgütü, sözde soykırım iddialarını Türkiye'nin kabul etmesini, bu sebeple Türkiye'nin Ermenilere tazminat ödemesini ve ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Anadolu

¹¹ Nurhan Aydın, Asılsız Soykırım İddiası ve Ermeni Terörü, <https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/AYDIN-Nurhan-ASILSIZ-SOYKIRIM-%C4%B0DDASI-VE-ERMEN%C4%B0-TER%C3%96R%C3%9C.pdf>, Erişim Tarihi: 20.12.2020

¹²Türk diplomatları şehit eden terör örgütü: " PKK ve ASALA" iş birliği <https://www.youtube.com/watch?v=Z0EAH4cqChU> Erişim Tarihi: 12.04.2022, Erişim Tarihi: 20.12.2020

¹³ Reyhan İşeri, Türkiye'de Etnik Terör ve ASALA ve PKK Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, 2008,s.51.

¹⁴<http://orer.eu/hy//allcategories-hy-am/72-hy-am/8681-asala--2021-46.html> (Erişim Tarihi:20 Ocak 2021)

topraklarını Ermenistan'a katmayı amaçlamıştır¹⁵. Uluslararası kamuoyunda sözde soykırım iddiasının destek bulmak ve güncel tutmak için eylem faaliyetlerini ülkeler geneline yaygınlaştırmayı amaçlamıştır.

ASALA (Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Ermeni Gizli Ordusu-Secret Army for the Liberation of Armenia) 20 Ocak 1975'te, Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta kurulmuştur. Marksist-Leninist ideolojiye sahiptir. Örgüt, Sosyal Demokrat Hınçak Partisinin görüşlerini daha çok benimsemektedir¹⁶.

Kurucusu Harutyun Tokaşyan'dır. Gerçekleştirdiği eylemlerinde Agop Agopyan, Vahram Vahramian ve İran İramian gibi takma isimler kullanmıştır. Harutyun Tokaşyan, ailesiyle beraber Irak'ta yaşamını sürdürmüş daha sonrasında Lübnan'a taşınmıştır¹⁷. Örgüt liderine Filistinli bir Hristiyan olan George Habbaş'tan destek almış, örgüte lojistik destek ve gerekli eğitimleri sağlamıştır. Örgüt üyelerinin 1970'li yıllarda, Kırım'da Sivastopol Rus Askeri Akademisi'nde eğitildikleri, teorik eğitimlerinin ise, Sovyet İstihbarat Örgütü (KGB) ve Sovyet Askeri İstihbarat Örgütü (GRU) tarafından Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), Moskova Ofisi Temsilcisi Hikmet Abu Zaid gözetiminde verildiği bilinmektedir¹⁸.

1970-1985 yılları arasında ASALA'nın eylem birlikteliğini zaman zaman devam ettirdiği diğer ermeni terör örgütleri ise; JCAG (Ermeni Soykırımı için Ermeni Adalet Komandoları), ARA (Ermeni İhtilalci Ordusu/Komandoları), NAR(Yeni Ermeni Direnişi) , ASALA-MR (İhtilalci Hareket) dir¹⁹. Bu örgütlerin bazıları ASALA gibi Marksist-Leninist değil, milliyetçi görüşe sahiptir²⁰.

ASALA, örgüt yapısı itibarıyla gizlilik esas alınarak kurulan bir örgüttür. Örgütün yönetim merkezinin bulunduğu yer Lübnan olmuştur. Sonraki dönemlerde burası, örgütün önemli merkez bürosu haline gelmiştir. Belirlenen her bölgenin, kendisine ait askerî, malî, siyasî, propaganda, istihbarat ve arşiv gibi hiyerarşik iş bölümleri bulunmaktadır.

¹⁵Abdullah Manaz, Türkiye'ye Yönelik Terör Odakları, İstanbul , IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006, s.17

¹⁶Türk diplomatları şehit eden terör örgütü: " PKK ve ASALA" iş birliği <https://www.youtube.com/watch?v=Z0EAH4cqChU>
Erişim Tarihi: 12.04.2022

¹⁷ Metin IŞIK, "Asala Terör Örgütünün Terör Faaliyetleri", Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 2019, C. 2, S. 1, s. 62.

¹⁸ Robert Moss, Daily Telegraph, Londra, 7 Ağustos 1981'den naklen Ercan Çitlioglu , Ölümçül Tahterevallı Ermeni ve Kürt Sorunu, Ankara, Destek Yayınları, 2007, s.27

¹⁹ İdris BAL ve Mustafa Çufalı, Dünden Bugüne Türk Ermeni İlişkileri, Ankara, Lalezar Kitabevi, 2006,s.695.

²⁰ Türk diplomatları şehit eden terör örgütü: " PKK ve ASALA" iş birliği <https://www.youtube.com/watch?v=Z0EAH4cqChU>
Erişim Tarihi: 12.04.2022

ASALA terör örgütü diğer Marksist Leninist örgütlerde olduğu gibi merkez komite biçiminde örgütlenmiştir. Komuta merkezlerini ise siyasi ve askeri merkezler olmak üzere iki bölüme ayırmıştır. Siyasi merkezlerde çalışanlar ülke ve bölge sorumluları olarak görevlendirilmiştir²¹.

ASALA terör örgütü eleman teminini küçük yaştaki çocukları, dini eğitim vereceği bahanesi ile kimsesiz Ermeni ve Süryani asıllı çocuklar toplanarak Kudüs'te bulunan Ruhban okulunda eğitim almaları sağlanarak örgütsel faaliyetlerde kullanılmıştır²².

ASALA'nın faaliyet yürüttüğü ülkeler de hücre tipi yapılanmaları mevcuttur. Hücreler genellikle iki veya dört kişiden oluşmaktadır²³. ASALA terör örgütüne bağlı 1980–1981 yılları arasında çok sayıda hücre yapılanmaları varlığı sürdürmüştür.²⁴ ASALA terör örgütü aynı zamanda güvenlik güçlerini yanıltmak amacıyla değişik isimlerde çok sayıda paravan örgüt oluşturmuştur.²⁵

4. ASALA ve PKK Terör Örgütü Arasındaki İlişki

Terör örgütlerinin karakteristik unsurları, devamlılıklarını sağlamalarında ve var olmalarında en önemli etken olarak görülmektedir. Uzun seneler hayatını devam ettiren terör örgütleri sıkı sisteme sahip örgütler olarak ifade edilebilir. Sıkı yapıya sahip örgütlerde faaliyet yürüten kişilerin büyük bölümü ortak bir karaktere sahiptir²⁶. Bu kapsamda terör örgütleri, devamlılıklarını sağlamak, güç, elaman, lojistik ve eylemsellik konularında destek bulmak için ideolojik olarak yakın görülen örgütlerle zaman zaman anlaşma sürecine girebilmektedir.

Bu bağlamda ASALA ve PKK terör örgütü de ideoloji olarak Marksist Leninist ideolojiyi benimsemiş ve eğitimleri, örgütsel yapıları, eylemselliklerinin birbirine benzediği görülmektedir. Terör örgütleri, konjoktürel dönemlerde özellikle güç kayıp ettiği dönemlerde ve harekât sahasını genişletmek amacıyla birçok terör örgütüyle eylem birlikteliğine gitmiştir.

²¹ İdris Bal ve Mustafa Çufalı, a.g.e.s.655

²² Tercüman Gazetesi, 15.02.1982, s.14.

²³ İdris Bal ve Mustafa Çufalı, a.g.e., s. 655

²⁴ Ercan Çitlioglu, Ölümcül Tahterevalli Ermeni ve Kürt Sorunu, Ankara, Destek Yayınları, 2007, s.47

²⁵ Senol Kantarcı ve diğerleri, Ermeni Sorunu El Kitabı, Ankara, Ankara Üniv. Basımevi, 2003, s.111

²⁶ Yusuf Çınar, Terör Örgütlerinin Örgütsel Davranış Modelleri Bağlamında El Kaide Örneği, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Y: 9, C:9, S:17,2019, s.514

ASALA ve PKK terör örgütü Bekaa ve Zeli kamplarındaki birlikte eğitim almışlardır. Bu iki örgüt, Nisan 1980 tarihinde Lübnan'ın Sidon şehrinde toplanarak Türkiye karşı eylem birlikteliği kararı almışlardır²⁷. Bu açıklamadan sonra Uluslararası Af Örgütü, Kürt Dayanışma Komitesi, Ermeni Öğrenci Organizasyonu, Avrupa Ermeni Öğrenci Birliği, Avrupa Kürt Öğrenci Birliği, Ermeni Basın ve Haber Örgütü, İngiliz Komünist Partisi gibi Marksist örgütler ortak bir cephe oluşturarak İngiltere'de, *“Türkiye'de Kürtlerin azınlık olduğu ve Türk Hükümetinin onlara baskı yaptığı”* iddialarıyla Türkiye karşı faaliyet yürütmüşlerdir²⁸. Bu toplantıdan sonra PKK terör örgütü 21-28 Nisan 1980 tarihini Kızıl Hafta olarak belirlemiş ve 24 Nisan tarihini Ermenileri anma günü olarak belirlemiştir. Bu tarihten sonra PKK terör örgütü, ülke içinde irili ufaklı eylemler gerçekleştirmeye başlamıştır.

Bölücü terörist elebaşı Abdullah Öcalan, Ermeni Yazarlar Birliği tarafından sözde Büyük Ermenistan hayali fikrine olan katkılarından dolayı onur üyeliğine seçilmiştir.

8 Nisan 1980'de Lübnan'ın Sidon kentinde bir araya gelerek ASALA ve PKK temsilcileri yeni bir deklarasyonla, *“.....Türkiye'nin işgali altında olduğunu söyledikleri Doğu Anadolu'da kuracakları devletin adı, yapısı ve sınırları üzerinde mutabakata vardıklarını”* açıklamıştır²⁹.

PKK terör örgütünün, ASALA-PKK ilişkisini kabul etmemesinin arkasında yatan nedeninin Kürt kökenli vatandaşların tepkisinden korkmasıdır. Bununla ilgili olarak 5 Aralık 1981'de Londra'da İmperial College'de toplantı yapılmıştır. Toplantıda Kürt Öğrenci Derneği (AKSA), Ermeni Öğrenciler Birliği (UASE) sözde Ermeni-Kürt Federe Devletini tartışmış ve UASE üyesi Ermeni konuşmacı şu ifade de bulunmuştur:

“Biz Van Gölü ve Ağrı Dağı içinde olmayan bir Ermenistan düşüneyiz. Aynı şekilde Kürt kardeşlerimiz de içinde Ağrı Dağı ve Van Gölü olmayan bir Kürdistan düşüneyiz. Ancak bir kez ortak amaçlar altında ve ortak mücadele için birleştiğimiz zaman bunlar fazla önemli sorunlar olmaktan çıkar. Başarıya ulaştıktan sonra her türlü gelişme mümkündür. Herhangi bir sınır çizilebilir. Hatta zaferden sonra ortak bir Armeno-Kürdistan dahi doğabilir. Ancak bu gibi spekülasyonları geleceğe bırakalım.” Bu fikirler yıllar sonra PKK sözde lideri terörist Abdullah Öcalan'ın Türk gazetecilere söylediğinin aynısıydı³⁰. Teröristbaşı Abdullah

²⁷ İsmail Özçelik, Ermeni Sorunu ve Gerçekler, Ankara, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2005,s.347.

²⁸ İdris Bal ve Mustafa Çufalı, a.g.e.,s.667

²⁹ İdris Bal ve Mustafa Çufalı, a.g.e.,s.668

³⁰Ercan Ciftlioğlu, Yedekteki Taşeron ASALA, Ank. 1997.s.105

Öcalan 1988 yılında, Gazeteci Mehmet Ali Birand'a verdiği açıklamada benzer görüşlerle aynı olduğu görülmektedir³¹.

1987 yılında eylem faaliyetlerini yürütürken PKK terör örgütü, ASALA ile bir anlaşma yapmıştır. Anlaşma hükümleri incelendiğinde finansal, eğitim ve eylem birlikteliği ile ilgili kararların olduğunu görmekteyiz³².

Bu anlaşmadan sonra 18 Nisan 1990 tarihinde örgüt içerisinde Ermenilerin sivrilmeleri üzerine, iki örgüt tekrar bir araya gelerek toplantı yapmıştır. Alınan kararlarda örgütün ortak yönetimi, istihbarat, eylemsellik, mali alanda düzenlemeler ile ilgili kararlar göze çarpmaktadır³³.

1992 Ekim ayından PKK terör örgütüne karşı yürütülen etkili operasyonlar neticesinde örgüt mensupları İran ve Ermenistan'a geçmişlerdir. PKK terör örgütünün burada örgütlenmesini Osman Öcalan yürütmüştür. Serxwebûn dergisinin Ağustos 2001 sayısında, Ermenistan doğumlu bir PKK üyesi anısına yazılmış bir yazıda *“Kürtler ve Ermeniler Aryan halkları içerisinde hem coğrafi, hem kültürel, hem de tarihi olarak en uzun süre iç içe, bir arada yaşamış olan iki halktır”* ifadeleri yer almıştır. PKK terör örgütünün Ermenistan'daki faaliyetleri ayrıca Wikileaks'in sızdırdığı ABD diplomatik kriptolarında da kanıtlanmış durumda olduğu görülmektedir³⁴.

24 Nisan 2019 tarihinde Suriye'nin kuzeyinde faaliyet yürüten PKK/YPG/PYD terör örgütü içinde Ermenilerden oluşan bir yapı meydana getirildiği ve bu yapıya YPG/PYD terör örgütü içinde faaliyet yürütürken öldürülen Nubar Ozanyan'ın adı verilmiştir. Bu yapının kuruluş toplantısında Azerbaycan ve Türkiye'yi hedef alan ASALA terör örgütü üyeleri, Osmanlı dönemindeki Ermeni çetecileri, İbrahim Kaypakkaya ve Abdullah Öcalan'ın fotoğrafları olduğu görülmüştür³⁵.

2020 yılı Eylül ayında tekrar tırmanışa geçen Ermenistan ve Azerbaycan arasındaki Karabağ savaşında da esir düşen Ermenistan askeri, PKK'lı teröristlerin Ermenistan saflarında savaştığını itiraf etmiştir. Tanksavar birliğinde görev aldığını anlatan Mikaelyan, *"Kışlada, aralarında Kürt asıllı paralı askerler de dâhil 1500 kişi bulunuyordu. Paralı askerler aylık 600*

³¹ İdris Bal ve Mustafa Çufalı, a.g.e.,s.670

³² Ali Özoglu, Şifre Çözüldü. Masonlardan Türkiye'ye Kanlı Hediye. ASALA PKK, İstanbul, Yenigüven Yayıncılık, s.358.

³³ Ali Özoglu, a.g.e.,s.358.

³⁴ <https://avim.org.tr/tr/Yorum/ASALA-PKK-ISBIRLIGI>(Erişim Tarihi: 10.01.2020)

³⁵ <https://www.yenisafak.com/hayat/ortadoguda-asala-pkk-isbirligi-devrede-3500392>(Erişim Tarihi: 10.01.2020)

dolar maaş alıyor ve sadece kendi dillerinde konuşuyorlar. 10-15 kişilik gruplara bölünen paralı askerler yerel koşulları öğreniyorlar ve savaşa hazırlanıyorlar." diye konuşmuştur³⁶.

Azerbaycan'ın BM'ne sunduğu raporda ise; PKK'lı teröristleri Karabağ'a Yunan uçakları tarafından taşındığı belirtilmiştir. Raporda, Azerbaycan'a karşı ASALA ve PKK terör örgütünün destekleriyle eğitim kampları oluşturulmuş ve bu teröristlere barınma, lojistik yönden destek olunduğu ifade edilmiştir³⁷.

PKK/KCK terör örgütünün kadın yapılanması sorumlusu terörist Layika Gültekin, açıklamasında Ermeni askerlerinin ve halkının her zaman yanlarında oldukları bunun için Karabağ'a gidip savaştıklarını ifade etmiştir. PKK terör örgütü tarafından yapılan açıklamalar da PKK'lı teröristlerin Ermenistan saflarında yer aldığı kanıtlanmış oldu³⁸.

³⁶<https://www.trthaber.com/haber/dunya/ermenistan-askeri-pkkli-teroristlerin-daglik-karabagda-savastigini-itiraf-etti-525481.html> (Erişim Tarihi: 10.01.2020)

³⁷<https://www.trthaber.com/haber/azerbaycan/azerbaycandan-bmye-yabanci-savasci-raporu-pkklilari-yunan-ucaklari-tasidi-537370.html> (Erişim Tarihi: 10.01.2020)

³⁸<https://www.hurriyet.com.tr/dunya/teror-orgutu-pkknin-sozde-yoneticileri-teroristlerin-daglik-karabagda-ermenistan-saflarinda-savastigini-itiraf-etti-41674564> (Erişim Tarihi: 10.01.2020)

5. Sonuç

Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti dönemlerinde; bazı Ermeni grupları ve terör örgütleri toplumun çeşitli kesimlerinde panik ve korku yaratarak, silahlı eylemler gerçekleştirmiş ve bunun sonucunda çok sayıda insanları öldürmüşler, evlerine, mallarına zarar vermişlerdir. Eylemlerin organizatörlüğünü Hınçak ve Taşnaksutyun gibi Ermeni terör grupları yapmıştır. Bu komiteler varlıklarını devam ettirebilmek ve eylemlerini genişletmek için finansal olarak bazı devletlerden yardım almışlardır. Bu kapsamda, dönemin güçlü devletleri Osmanlı devletine karşı politikalarını gerçekleştirmek için gayrimüslimleri politik çıkarlarında araç olarak kullanmışlardır. Ermeni terör eylemlerinde yapılan eylemler bölgesel kalmıştır.

Yakın tarihimizde 1970'li yıllarda faaliyet göstermeye başlayan PKK ve ASALA terör örgütü de çok sayıda eylemler gerçekleştirmiştir. Bu örgütler, Türkiye ve Avrupa'da ardı ardına terör eylemleri gerçekleştirmiştir. İki terör örgütü de gizliliğe önem vermiştir.

Sonuç olarak, dünya üzerinde faaliyet yürüten terör örgütlerinin; hareket kabiliyetlerini artırmak, eleman ve lojistik ihtiyaçlarını ve varlıklarının devamlılığı sağlamak için işbirliğine gittikleri görülmüştür. Bunun örneklerinden biri ASALA ve PKK terör örgütüdür. Geçmişten itibaren PKK terör örgütünün ASALA ile ilişkili olduğu yönünde görüşler mevcut olsa da, aynı kamplarda eğitim alması, ortak eylemsellikleri, örgüt üyelerinin yapmış oldukları açıklamalar ve yapılan anlaşmalar ilişkinin göstergesini gözler önüne sermektedir.

KAYNAKÇA

Ekrem Yaşar Akçay, “Ermeni Sorununun Tarihsel Gelişimi ve Son Ermeni Açılımı”, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi, 4, 2011

Yavuz Cankara, Ercan Karakoç, ASALA Terör Örgütü ve Ermeni Terörü, Ermeni Araştırmaları 1. Ermeni Türkiye Kongresi Bildirileri, C:2, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü

Nurhan Aydın, Asılsız Soykırım İddiası ve Ermeni Terörü, <https://www.ayk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/AYDIN-Nurhan-ASILSIZ-SOYKIRIM-%C4%B0DDASI-VE-ERMEN%C4%B0-TER%C3%96R%C3%9C.pdf>, Erişim Tarihi: 20.12.2020

Metin IŞIK, “Asala Terör Örgütünün Terör Faaliyetleri”, Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 2019, C. 2, S. 1

Abdullah Manaz, Türkiye’ye Yönelik Terör Odakları, İstanbul, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2006

Elvin Abdurahmanlı, ASALA Terör Örgütü Nasıl Ortaya Çıktı, Terör Faaliyetlerinin Amacı, Uluslararası sosyal Bilimler Dergisi, C:2 S:1, 2019

Emin Demirel, Terör, İstanbul, IQ Yayıncılık, 2007

İdris BAL ve Mustafa Çufalı, Dünden Bugüne Türk Ermeni İlişkileri, Ankara, Lalezar Kitabevi, 2006

Ercan Çitlioglu, Ölümcül Tahterevallı Ermeni ve Kürt Sorunu, Ankara, Destek Yayınları, 2007

Şenol Kantarcı ve diğerleri, Ermeni Sorunu El Kitabı, Ankara, Ankara Üniv. Basımevi, 2003

Reyhan İşeri, Türkiye’de Etnik Terör ve ASALA ve PKK Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, 2008

İsmail Özçelik, Ermeni Sorunu ve Gerçekler, Ankara, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 2005

Nevzat Bolugiray, Özal Döneminde Bölücü Terör, İst. 1992

Ercan Ciftlioğlu, Yedekteki Taşeron ASALA, Ank. 1997

Ali Özoglu, Şifre Çözüldü. Masonlardan Türkiye’ye Kanlı Hediye. ASALA PKK, İstanbul, Yenigüven Yayıncılık

<https://Avim.Org.Tr/Tr/Yorum/Asala-Pkk-Isbirligi>

<https://www.trthaber.com/haber/dunya/ermenistan-askeri-pkkli-teroristlerin-daglik-karabagda-savastigini-itiraf-etti-525481.html>

<https://www.trthaber.com/haber/azerbaycan/azerbaycandan-bmye-yabanci-savasci-raporu-pkkilari-yunan-ucaklari-tasidi-537370.html>

<https://www.hurriyet.com.tr/dunya/teror-orgutu-pkknin-sozde-yoneticileri-teroristlerin-daglik-karabagda-ermenistan-saflarinda-savastigini-itiraf-etti-41674564>

<https://www.yenisafak.com/hayat/ortadoguda-asala-pkk-isbirligi-devrede-3500392>

<https://www.setav.org/5-soru-abd-baskani-bidenin-sozde-ermeni-soykirimi-ifadesinin-siyasi-ve-hukuki-anlami/> Erişim Tarihi:12.03.2022

<http://orer.eu/hy//allcategories-hy-am/72-hy-am/8681-asala--2021-46.html>

Türk diplomatları şehit eden terör örgütü: " PKK ve ASALA" iş birliği

<https://www.youtube.com/watch?v=Z0EAH4cqChU> Erişim Tarihi: 12.04.2022

<http://www.ermenisorunu.gen.tr/turkce/tehcir/index.html>, Erişim Tarihi: 20.12.2020

Tercüman Gazetesi, 15.02.1982